

ES MOLÍ NOU

VILAFRANCA, GENER 1994 - NÚMERO 81

**El Club Jovent Unit o
l'altre època**

**Mor a Ciutat l'humanista
i religiós Antoni Oliver**

**ELS REIS ARRIBAREN CARREGATS D'IL·LUSIÓ A
LA NIT MÉS ESPERADA DE L'ANY**

UNES 400 PERSONES ACOMIADAREN L'ANY VORA EL CAMPANAR

**ACABADES
LES OBRES
DE L'ESCOLA**

«ES MOLÍ NOU»

Publicació mensual de
l'Obra Cultural Balear
de Vilafranca

Depòsit Legal
PM: 366 - 1986

Edita:
Obra Cultural Balear
de Vilafranca

Reproducció fotogràfica:
Joan Jaume

Redacció i col·laboradors

Andreu Bauçà
Francesc Amengual
Joan Barceló
Joan Jaume
Bartomeu Català
Biel Monserrat
Jaume Nigorra
Jaume Sansó
Jaume Català
Col·legi Públic
Gabriel Gelabert
Damià Agustí
Miquel Barceló
Joan Estrany
Joan Bauzà

Imprimeix:
TIRRENA, S.A.
TEL: 55 52 12
C/ Pintor Joan Gris, nº 2
MANACOR

Els articles publicats en aquesta
revista sols expressen l'opinió dels
seus autors

La Revolta

El 12 de març de 1545 fra Bartolomé de las Casas va arribar d'Espanya a *Chiapas* amb les "Noves lleis" firmades per l'emperador *Carlos V*, tres anys després d'haver denunciat les crueltats dels espanyols contra els indis en la *Brevísima relación de la destrucción de las Indias*. Els estatuts derivats de les lleis esmentades manaven que en el futur -sota cap concepte- es poguessin fer esclaus els indis.

Aquest va esser el començament a les Amèriques de la defensa dels Drets Humans. Llàstima que els qui denuncien la desproporció de la repressió i les violacions d'aquests Drets són acusats d'instigadors de la revolta; és el cas de la premsa "independent" mexicana i de bona part de l'església catòlica d'aquell país, representada pels prelats més conservadors, les classes acomodades, els intel·lectuals com Octavio Paz i els Polítics, que no han sabut valorar el paper que podrien haver tengut com a mediadors entre els oprimits i el poder.

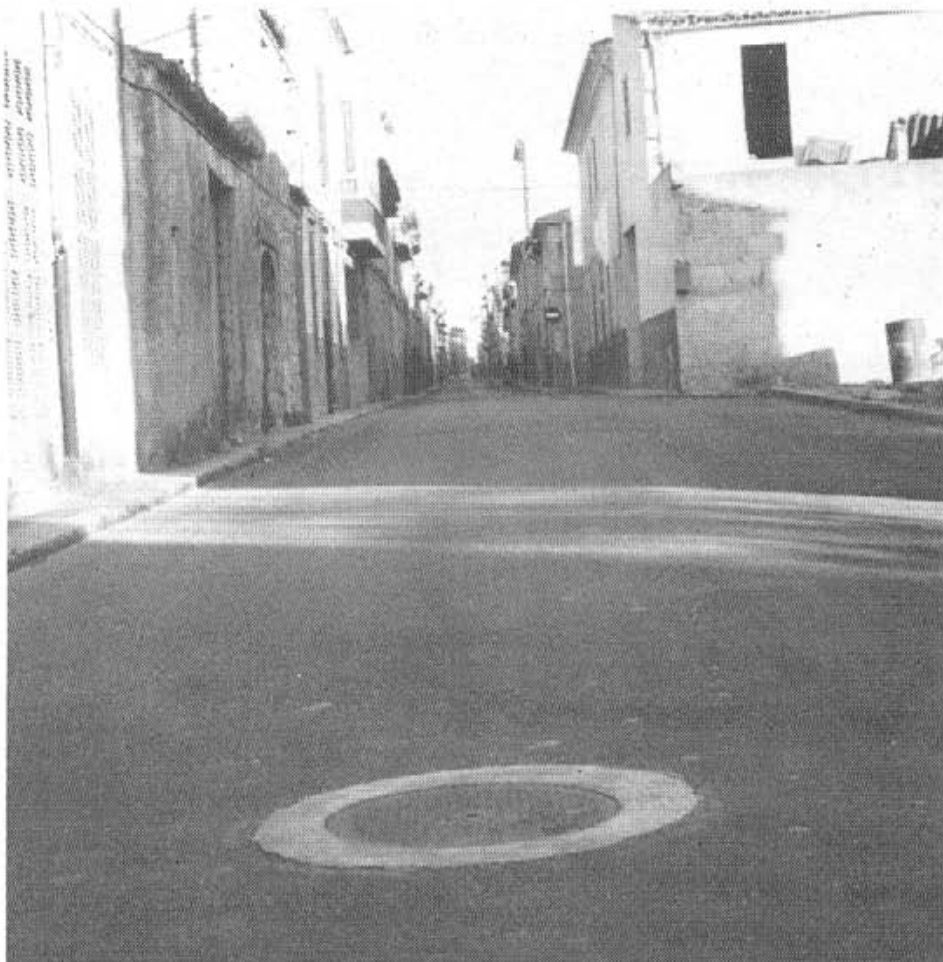
No és aquesta la missió de ES MOLÍ NOU, no arribarem massa enfora denunciant aquesta barbàrie des les planes d'aquesta revista, però creim que com a poble oprimat durant tant de temps ens hem de sentir solidaris amb els qui lluiten contra la destrucció del seu país, amb els qui essent els vertaders hereus d'aquelles terres veuen com estan condemnats a viure en la indigència i que quan exigeixen mínimament els seus drets són trepitjats, torturats i destruïts per un exèrcit d'un poble ibèric que fa 500 anys els va ocupar. És en aquest punt que si encara ens queda capacitat de reflexionar podrem emmirallar aquella realitat amb la nostra.

Perquè els *zapatistas* no tenen la força de les armes, ni de la riquesa, però l'obtenen, des de la injusta pobresa i misèria que genera la desesperació.

Es Molí Nou

El clavegueram sofreix els primers problemes per falta de depuració

"Cadagua" diu que amb l'entrada en funcionament de la depuradora s'arreglaran els embossos

El gran cabdal provoca saturacions als col·lectors generals.

L'augment d'abocaments residuals a la nova xarxa de clavegueram, que encara no té llesta l'estació depuradora, ha provocat a les darreres setmanes els primers embossos greus a les canonades generals de desaguament i que s'han traduït en situacions desagradables per als veïnats dels trams en els que es produïren obstruccions.

L'entrada en servei de la tercera fase de clavegueram, amb la que s'ha completat el projecte de sanejament, ha provocat un major cabdal, que en determinats moments posa en perill els col·lectors generals que aboquen els residus al torrent, per no disposar encara del preceptiu procés de depuració d'aigües fecals.

Els carrers Joan Barceló, Santa

Bàrbara i Jaume I, són els que han presentat majors problemes per absorbir les evacuacions d'aigües residuals a les seves respectives zones. Segons l'empresa concessionària, "Cadagua", "aquests problemes s'arreglaran quan estigui llesta la depuradora", les seves obres entren a la darrera etapa.

Fins al dia d'avui, alguns vilafranquers han hagut de recórrer a l'empresa local contractada per Cadagua per al manteniment de la xarxa, amb la finalitat de desembossar les clavegueres individuals que, davant les obstruccions de la xarxa general, vessaven aigües fecals a la via pública o als mateixos domicilis

Mor a Ciutat el pare Antoni Oliver a l'edat de 67 anys

El pare Antoni Oliver, conegut humanista i religiós de l'ordre del Teatins, morí el passat nou de gener degut a una angina de pit que sofrí dins la seva habitació a la residència dels Teatins.

El pare Oliver va néixer a Vilafranca fa 67 anys i des de molt jove ingressa a l'ordre dels Teatins, on adquirí gran formació humanística. Després d'exercir com a professor durant uns anys, es va fer càrrec de la direcció del col·legi Sant Cayetano, encara que degut als nombrosos compromisos per participar a conferències i seminaris abandonà el lloc fa més de deu anys.

Fonts properes al pare Oliver indicaren ahir que a l'actualitat centrava gran part dels seus estudis de la filosofia de la ciència. "Concretament, estava molt interessat en estudiar la relació entre la mística i la ciència occidental". A l'actualitat era molt sol·licitat per pronunciar conferències i participar en seminaris i cursos sobre temes humanístics. Entre els seus alumnes destaca la Reina Donya Sofia, que assistí a alguns cursos que celebrà a Madrid.

Redacció

REDACCIÓ

La nit de Reis i Cap d'any feren més renou que mai

L'excel·lent participació i organització foren els fets més destacats

Les festes nadalenques d'enguany, a diferència de l'any passat, han tingut un gran èxit de participació i col·laboració per part de tots els vilafranquers, i tant a la nit de cap d'any com a la de reis el poble va respondre adequadament a les dues festivitats. No podem dir el mateix de la nit de Nadal, en què l'església no presenta la imatge que calia, ja que la part més fonamental del poble, el jovent, no hi assistí en massivitat; tot i això, el poble es mostrà més unit que mai i, com digué el rector, Gaspar Montserrat, "nits com les d'avui fan que un es senti bé amb el que fa i això ajuda a continuar la tasca". Un any més, tots els vilafranquers pogueren gaudir de la veu de na Maria morlà interpretant el cant de la sibil·la.

La nit de cap d'any

La coa del noranta-tres i el cap del noranta-quatre tengueren un aire molt especial. Per una vegada, i tant de bo que continuï, la Sala donà iniciativa als quatre bars juvenils del poble, Bar Anit, S'Esquitx, Es Niu i Pub S'Altell, per menjar, tot junts, els raïms davall el campanar. La iniciativa fou ben acollida per tot el poble i unes quatre-centes persones es concentraren als voltants de l'església per acomiadar el noranta-tres. Però, per mor del fort soroll que féu la gent congregada, no es pogueren sentir les dotze campanades, i més d'un es menjà els raïms passat un quart de les dotze. Que hi farem!; és el primer any, de ben segur que l'any que ve les campanes es sentiran fins i tot de Ciutat

Jaume Català

Les Carrosses acompanyaren la comparsa Reial.

Un any més tot i el fred, arribaren els Reis d'Orient.

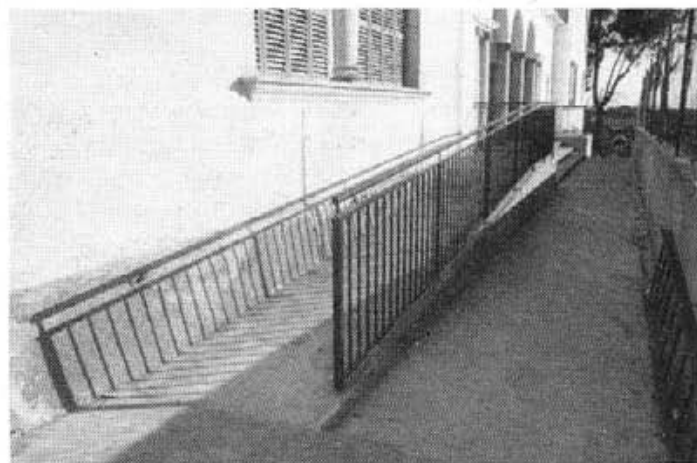

Les reformes de l'escola ja estan acabades

Els alumnes pogueren tornar a n'Es Cremat després de tres mesos i mig

La 1ª planta compta amb una nova aula

La part exterior té rampes d'accés al centre

Després de vint-i-un anys, el col·legi públic Es Cremat ha sofert les primeres millores. El passat mes de juliol (amb un any de retard), es començaren les obres d'acondicionament de les aules, baixada de sòtils i la instal·lació del sistema calefactor, el canvi de la xarxa elèctrica, nou empagament, creació de noves sales al primer pis, i serveis higiènics, i concluiren a les acaballes del passat any. Les feines de mi-

llora havien estat concedides a l'empresa "Contratas y obras" per un montant de 22.659.440 pessetes, mentre que el preu inicial fou establert en 27.218.000 pessetes i el termini màxim d'execució era de sis mesos, espai de temps que ha estat complit per l'empresa adjudicatària.

El passat dijous, dia 13, els alumnes pogueren tornar amb normalitat al col·legi de sempre, després d'haver passat quasi qua-

tre mesos a les aules suplementàries que habilità l'Ajuntament de Vilafranca l'estiu passat. Així, doncs, s'acabà amb l'escampadissa d'al·lots que havia produït la reforma de les aules i els 160 escolars es podran instal·lar definitivament en Es Cremat.

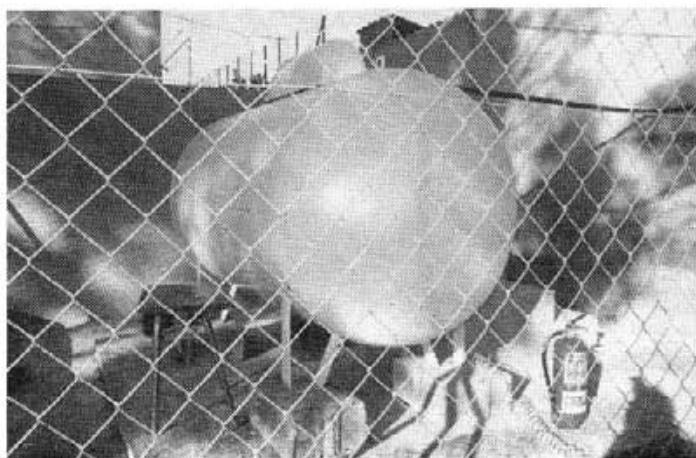
Els voluntaris

Val a dir i destacar l'excel·lent feina que han duit

a terme els pares i mares voluntaris, tant per la seva tasca de neteja com el trasllat del mobiliari escolar a les noves aules dins les dues setmanes de festivitat de Nadal i Reis. De ben segur que sense la seva participació no hagués estat possible tenir les escoles llestes en el quart dia lectiu del nou any.

Jaume Català

Fotos: Joan Jaume

Un nou sistema calefactor proveirà les aules

Les taulades també han sofert millores

Llop caçador caçat

Sebastià Nicolau Jaume

El més gran, fort i popular dels depredadors ibèrics està en perill. El llop ibèric (*Canis Lupus*), abans abundant a la Península, ara, només uns 1.500, d'aquests tan sols 300 són femelles reproductores, sobreviuen ara. Alerten en alguns punts de

la Península, sobretot a la part oest i nord-oest d'ella, però la major població es troba a Galícia, on n'hi ha uns 600. Si no volem que s'extinguesqui com en alguns països europeus, hem de fer alguna cosa i ràpida. Les causes de la seva desaparició s'haurien d'evitar: la caça furtiva, llaços, l'enverinament, construccions d'autovies en el seu hàbit, etc. També s'hauria de fer un control de cans errants, freqüents autors dels considerables danys a la ramaderia, culpant els llops. S'hauria de posar en marxa un pla de sensibilització de les persones i de mesures educatives sobre el llop, valorant el gran valor biològic de les zones on viu. El llop sempre ha tengut mala fama a través dels contes. També és necessari incloure el llop en el catàleg d'animals amenaçats i abonar indemnitzacions pels danys veritablement causats pels llops als ramaders i pastors. "Ciconia", el grup ecologista de Benavente a Zamora, és el grup que fa més feina en aquest sentit. A part de recollir firmes, també reparteix fulls d'informació, ven material divulgatiu, fa pressió a les autoritats, organitza trobades, etc. Sino vols que el llop s'extinguesqui, ajuda'l tu també. Per a més informació:

CICONA-CODA APT. 136

49600 Benavente - Zamora

Telf: 988 - 63 13 53

POBLACIÓ ESTIMADA DELS LLOPS

Manifest contra la incineradora de Son Reus

El projecte de construcció d'una planta incineradora a Son Reus per al tractament dels residus sòlids urbans de Mallorca suposa una amenaça molt greu per al medi ambient i per a la salut dels mallorquins.

A una planta incineradora els residus no desapareixen, sinó que se transformen en fums contaminants i centres tòxiques. S'emeten a l'atmosfera dioxines, unes substàncies de les més tòxiques que se coneixen, així com furans, metalls pesants, gasos àcids, etc. Aquestes emissions afecten el medi ambient i la salut de la població.

Les cendres i escòries que resulten de la incineració suposen quasi la meitat del pes dels residus incinerats i també tenen un contingut tòxic molt elevat. Està previst abocar aquestes cendres a Son Nuvió, Petra.

Incinerar els residus suposa, per altra banda, destruir materials encara aprofitables (paper, vidre, roba, fusta, plàstic, etc) que es podrien encara reutilitzar o reciclar.

Per aquests motius les associacions, sindicats, partits, entitats i institucions que signen aquest manifest demanen:

- * Que s'aturi el projecte de construcció de la planta incineradora de residus de Son Reus.

- * Que se redacti un nou Pla de Residus que tenguin com a objectius prioritaris la reducció en origen, la reutilització, el reciclatge, compostatge i la recollida selectiva.

"El Cristianisme xueta"

Darrerament, la qüestió dels xuetes a Mallorca es troba bastant remoguda, per mor d'algunes polèmiques que s'han produït molt aprop de la Vila, això és, a Sa Pobla mateix. És important que en aquest tema mai hi arribi una altra vegada la sang al riu, tal com tots sabem que va passar ara fa una bona partida de segles a causa de la intolerància. per això convé, i fins i tot és necessari, que tots obrim una mica la nostra mentalitat i la nostra capacitat d'estima, per entendre amb tota profunditat fins a on pot arribar el tema que tan directament afecta tota Mallorca i la seva gent.

No hem d'oblidar que encara hi ha persones que tenen, ja no només por, sinó vergonya, de ser Xuetes, per mor del tradicional i obscur mite que tots els jueus eren practicants de les lleis mosaïques i, per tant, botxins del fuster Jesús de Natzaret, l'obrer jueu. Així, doncs, tot allò que sigui aclarir aquest tema en concret (que ens afecta a tots) ens enriquirà també a tots.

Aquest mite que tots els jueus eren mercaders, rics, etc., és quelcom que avui dia avergonyeix de sostenir, en veure que tots els estats del món, tots els pobles de la terra, es troben composts de milions de obrers i, per contra, de molts pocs rics que ho tenen tot, fins i tot el guany de la feina d'aquests milions d'obers. Una vegada això clar, veim que, en el cas dels xuetes, passa exactament el mateix; ara bé, en el món xueta hi ha una tradició oral de pares a fills que mostra una profunda inquietud cristiana, molt al marge d'allò que avui coneixem com a "Catolicisme" i "Protestantisme" i que tengué els seus inicis a la primèria del cristianisme primitiu d'Israel. Molts de pobles de la Península Ibèrica, a més a més de Mallorca, varen acollir, ara fa gairebé dos mil anys diverses cultures, entre les quals hi havia la jueua i l'àrab. Varen viure en pau durant molts de segles amb els nadius de l'illa. Els historiadors actuals no tenen un coneixement exacte i documental de quan els jueus varen venir a Mallorca, encara que es té per ben cert que Sant Pau va anar a la Pe-

nínsula i tal vegada a Mallorca (al menys, així es troba descrit a la Bíblia, sagrada per al món cristià); aquests rumors històrics tan sols es podrien verificar si paréssim l'orella a aquesta tradició oral de què parlam. És ben segur que molts dels nostres padrins, xuetes d'amagat, podrien recordar part d'aquesta tradició oral sinó fos per la por que encara duen dins la seva pell per la intolerància que fins fa ben poc han viscut i que, pel que es veu, encara treu ulls en algun moment (tot i que, a la fi, de manera aïllada).

Allò fort, allò que és realment important per a nosaltres, és que entre aquells jueus de la diàspora o èxode jueu d'Israel que vengueren a Mallorca hi havia jueus seguidors de Jesús i dels seus ensenyaments, gent pobra, obrera, alguns dels quals eren esclaus de romans. Així, doncs, Mallorca, molt poc temps després de la mort del fuster Jesús de Natzaret, va conèixer el Cristianisme en la seva puresa, abans de ser desvirtuat per Constantí. Aquest Cristianisme és el que més tard es va haver d'amagar un altre cop en la tradició oral per mor de la nova persecució per part del catolicisme i la Inquisició, arribant fins avui a través d'alguns xuetes descendents d'aquells primers jueus arribats a Mallorca.

Aprofundir en aquest terreny pot ser un raig de llum pel que fa al cristianisme, del qual no és molt clara la seva aparició dins la història humana, i, en aquest sentit, els xuetes molta cosa poden aclarir, tal vegada perquè a través de la llarga experiència familiar, casolana, hi hagi hagut les condicions necessàries per conservar-lo per durant tants de segles, i això és clarament quelcom que sí val la pena restaurar i no polèmiques absurdes que no es produeixin odi. Si hi ha qualcú que vulgui contar la seva experiència en aquest sentit, serà una prova clara que a la fi, la por s'ha superada i, sobretot, aquesta vergonya que durant tants de segles s'ha imposat.

Ànims!

Josep Méndez

RONDALLA DEPRAVADA

Minyè Minyè, Minyè;
Solà, Solà, Solero...

Després dels inoblidables anys de la infantesa, on l'esperit empenedor i rebel intentava imposar els seus criteris front una societat adulta i conservadora, les primeres idees bàsiques del què ens esperava començaven a visualitzar-se. Les persones evolucionam cap al cruu i salvatge futur. Trobam a faltar els innocents, inofensius i ingenus jocs, les rialles a boca oberta, la netedat de l'amistat, l'amor primer, tantes i tantes experiències que reforcen la nostra formació personal. Recordarem sempre el per què som com som i donarem gràcies per haver sentit la sensació d'ésser únics.

A la Rondalla d'aquest mes havia de posar-li el títol que justificàs la imatge enyorada i excepcional dels anys perduts dins el camí del temps.

La taringa: un enfiloi de gent lligada de mans i que corria pels carrers cantant i botant. Era la demostració de sentir-se bé junts, d'ésser feliços, de viure unes hores desafiant les poalades d'aigua que sortien de més d'una finestra, o insults d'algun veí mal sofrit, contra pluja o vent, sols importava le aquell movent.

Passen els anys i els instants d'aplec són menys. Tornam grans, adults. A les taringues ja som més poquets i a cada cap de cantó algú es deslliga. Arriba un dia que quedam sols i cantar i botar ja no té el mateix sentit. Tenim por al ridícul, no ens recordam de la cançó, tenim fred i anam banyats. Aleshores escrivim Rondalles com aquesta i llançam pestes contra l'orgull i la insensibilitat que ens ha deslligat de tantes i tantes mans. Cercam motius que justifiquin la progressiva fatalitat de la nostra vida.

Si ens aturam, algun cop, a pensar de quantes taringues ens hem deslligat segur que tindrem calfreds.

Si renunciem al nostre passat tendrem un greu problema: mai sabrem cantar la cançó de la taringa.

Jaume Sansó i Caldentey, "Rabassa"

El Bolletí Informatiu del Club Parroquial Jovent Unit, viu reflex d'una època amb personalitat

JÀ, JA, JA, . . .

L'altre dia, trescant per dins els calaixos de cal meu conco en Toni, vaig trobar una revista. Semblava vella. Les fulles ja estaven mig engroguides. Es veia clar que el temps li havia passat pel damunt. I no hi havia passat de bades. A la portada, molt senzilla, però no per això menys bella, dos coloms amb una branqueta d'olivera volaven lliures. Unes lletres, a la banda de baix ja mig esborrades, em donaven el seu títol: era el bolletí informatiu del Club Parroquial Jovent Unit. Res. Mig encuriósit per veure què amagava, la vaig obrir i la vaig fullejar una mica. En veure els escrits que hi apareixien, tots ells plens de contingut i significat, em varen entrar les ganes d'esbrinar els seus foscs orígens. I així ho vaig fer. De la conversa que vaig tenir amb na Catalina Bover "Sabatera", que en va ser una de les seves col·laboradores, en vaig treure aquestes quatre notes que ara vos escriuré.

Definitivament, crec que s'ho va pagar treure de la pols fosca d'un calaix aquesta publicació per donar-la a conèixer a les generacions d'ara, que pens que en podran aprendre una bona lliçó.

Bé, la revista no era sinó una de les activitats que duia a terme l'anomenat "Club Parroquial Jovent Unit", del qual n'era president en Jaume Estrany, "Beia". El Club, format per un grup de joves adolescents devers quinze anys, duia -com podeu veure- l'etiqueta de "parroquial". Ara bé, de "parroquial" no en tenia res. Tal com m'explica na Catalina Bover, "aleshores per fer qualsevol agrupació, si volies que no et fessin els comptes, i que les coses fossin més fàcils, t'havies de posar aquest qualificatiu". És clar, eren els anys de la transició política, els anys 77 o 78, en Franco nostre -àlies tio Paco- feia poc temps que s'havia mort i la religió encara era, malauradament, la institució de més pes dins la societat. Pensau, dins aquest context, un grup de joves que, primerament, es reunien clandestinament per fer les seves xerrades i parlar dels problemes de la societat, d'idees i projectes. Em diu na Catalina: "en aquell temps, quan érem un grapat d'amics que ens volíem reunir, havies de demanar permís. Nosaltres, primer ho

fèiem d'amagat. Però, tot i això, disfrutàvem, perquè ens agradaven les situacions amb risc. Era, no sé si t'enrecordes, el temps en què hi havia don Joan de cor-me".

Aquest Club -que no hem de confondre amb el que es formà més tard quan vengué en Pere- era un motor dinàmic que empenyia diferents activitats: "hi havia quatre grups principals: un s'encarregava de la música, un altre de la televisió i la resta, de la revista i de les excursions. Eren activitats que només dúiem a terme entre nosaltres mateixos, que arribàrem a ser una trentena. Fins i tot, i per mor de la pressió que férem a l'Ajuntament, vàrem poder dur les festes de la Vila durant dos anys, en temps del mandat d'en Joan Nicolau "Not". Els dirigents més destacats de la revista -feta amb Cyclostil a la Rectoria Vella, amb una màquina que encara hi és- foren en Tomeu Barceló "Pitja" i en Joan Bauzá "Not".

Na Catalina recorda amb enyorança aquests anys: "varen ser uns anys molt feliços. La gent d'aleshores, ens pensà-

vem que canviàriem el món. Érem un grup de gent molt idealista, que ara no hi és. D'aquesta revista va arribar a sortir el full parroquial "Santa Bàrbara", més tard, ja a l'època d'en Pere, amb la mateixa infraestructura amb què es feia la nostra". Hem de dir que aquesta publicació vilafranquera del Club Parroquial Jovent Unit es caracteritzava pel seu increïble progressisme. Era una revista de caire independent i liberal, on cadascú hi publicava allò que pensava, allò que volia dir, lliure de prejudicis negatius. Tal com em diu na Catalina: "no era una revista informativa ni d'oposició política, sinó més aviat d'opinió personal". Basta donar un cop d'ull a la darrera pàgina, per adonar-se'n d'aquest tret: "Els articles apareguts en aquest nombre, expressen únicament l'opinió dels seus autors". Hi podem trobar articles de tota casta: des d'aquells de caire històric (un, titulat "Història de Vilafranca", signat per en Tomeu Ros), fins a gloses i cançons (en aquest número que tenc entre mans, hi ha la coneguda cançó del Rossinyol), passatempis i acudits de

caire crític (com ara aquest de: "Els drets humans són tres: Veure, escoltar i callar") i escrits d'opinió personal (sobre la significació vertadera de nadal, el negoci de la venda d'armes, i d'altres). Només perquè vegeu un exemple d'alguns dels qui escriuen -que ben segur que tots coneixeu- vos apuntaré els noms dels col·laboradors de l'edició nadalenca que m'ha arribat: Joan Not, Xesc de s'Estany, Toni Parric, Jordi Sansó, Toni Salero, Tomeu Barceló "Pitja", Tomeu Ros, Cati Bover, Pere Morey i Pere Arbona. La portada -que podeu veure fotocopiada en aquest reportatge- era feta per na Margalida Arbona.

D'entre tots els escrits que hi apareixen, aquell que m'ha cridat més l'atenció és un titulat "notas sobre la juventud". I l'he trobat interessant per dues coses: primer, perquè reflecteix amb molta forma el vertader esperit de la revista, i, en segon lloc, perquè el seu contingut és revolucionari i espectacularment crític. Signat per la "Vocalia de Cultura", en ell es tracten de definir els principals valors de la joventut dels anys 70. Abans de fer-ne cap comentari, passem, però, a transcriure'l, això sí, traduït al català (un dels trets d'aquestes publicacions de fa 20 anys que no he pensat a dir-vos, però que no cal deixar de banda, és que se solien fer en un noranta per cent en castellà, fet lògic i normal si pensam que l'alfabetització i educació d'aleshores era totalment vehiculada en aquesta llengua):

"Donada la seva importància i concreció, he cregut oportú incloure en aquest número un article publicat en el Diario de Mallorca sobre unes notes característiques que defineixen la joventut actual. Aquestes són:

-INCONFORMISME: El jove vol rompre motles establerts, quebrar trajectòries tradicionals i apuntar amb força cap a noves formes de pensar i actuar. La vida que el jove vol viure està lligada a una constant novetat d'experiències. Els joves no saben sempre allò que volen. Amb la seva postura inconformista volen denunciar les dimensions decadents de la nostra cultura. Segons el "radar juvenil", que sol ser molt sensible, la cultura actual és una cultura, en molts aspectes, podrida i que fa pudor, perquè és massificant, competitiva i hipòcrita.

-RADICALITAT: el jove vol arribar a la rel dels problemes. Els seus interrogants són directes, incisius i constants. No es conforma amb respostes superficials i avorrell les escapatòries que defugen el compromís. Desconfia de les pa-

raules. Vol FETS. Jutja els homes i les institucions per l'eficàcia, no pels discursos i programes. Té un esperit de crítica molt accentuat. Accepta les coses només després d'haver-les tocat amb les mans. No admet fàcilment que les coses segueixin així com estan en allò religiós, familiar, social i polític.

-AUTENTICITAT: El jove denuncia amb força la hipocresia de la doble vida, la incongruència entre el pensament i l'actuació. El jove -encara que ell no sigui sempre coherent- no accepta una dicotomia farisaica entre el que es diu i el que es fa. Els joves solen atacar amb força brutal els formalismes hipòcrites dels adults. És ben vera que la sinceritat juvenil no sempre va unida a la coherència pràctica, però el defecte que més avorrell el jove en els adults i en els seus semblants és la hipocresia (...)

-LLIBERTAT: El jove sent una gran sensibilitat contra les injustícies socials. Per al jove d'avui la llibertat representa el màxim valor. Per als joves, llibertat és sinònim de vida. El concepte juvenil de llibertat sol ser molt subjectiu i molt marcadament existencialista. Ser jove vol dir viure en tensió o en evasió; o, en qualsevol dels dos casos, es tracta de viure més enllà de les formes establertes.

-FUTUR: El jove, a diferència de l'adult, sent ganes que el temps passi aviat, frenèticament, i mira cap al futur. No vol que les coses romanguin tal com estan. La seva esperança radica en el canvi. El canvi juga al seu favor; és per això que es converteix en protagonista de transformacions constants. El seu esdevenidor depèn del futur; és per això que el desitja amb totes les seves forces. Els joves són especialment sensibles als signes dels temps: els capten amb una intuïció especial.

Vocalia de Cultura".

Jo no sé quines són les vostres sensacions en llegir i entendre el significat profund de les retxes de dalt. Ara, jo, una vegada haver-les vistes, no puc evitar de quedar-me amb els cabells drets. Perquè, si vertaderament aquests eren els valors reals de la joventut dels anys 70, jo mateix em deman: si, en teoria, la societat ha d'anar avançant, ¿com és possible que, ara, i en la seva immensa majoria, la joventut -i ja no en parlem de la gent, en general- estigui tan podrida, tan mancada de valors? La joventut hauria de ser el motor de la societat. Són els joves els que un dia no molt llunyà seran els que estimaran aquest món. Davant aquest fet, ¿quin "monet" podem esperar d'uns jo-

ves americanitzats i conformistes, que s'alimenten mentalment a través del filtre televisiu? No pensen. No. És la millor postura. La més còmoda. Són com a robots programats, computadores amb disquet que van amb les modes. No tenen esperit de crítica. Ara s'usa això; idò, farem això. Ara s'usa això altre; idò, farem això altre. On és la vostra radicalitat, joves? L'heu perduda. Sabeu que vos dic?: "Requiem aeternam dona eis, Domine" ("Donau-los, Senyor, el repòs etern"). Sí, perquè la joventut d'ara és morta. No existeix. No és res més que la perllongació i imitació del món hipòcrita en que vivim. Basta donar una mirada en els escrits de les revistes, en els actes de protesta i de reivindicació col·lectiva. No n'hi ha, de joves. Passen de tot, per dir-ho clar i llampant. Si creuen en qualche cosa, és en el sexe d'"Instinto Básico" i en les buidors estúpides d'un programa com ara "Sensación de vivir". Són -quina llàstima!- el producte del capitalisme ferroç. De les cares espartanyes "Nike" i de la roba de marca i d'etiqueta. De les aparències externes, i de l'exterioritat enganyosa. Els manca la interioritat. Només creuen en la "gent guapa", en na Clàudia Shiffer i en en Tom Cruise. No tenen cap filosofia. No han pensat mai en la vida, en allò que viuen, en el significat d'allò que fan. És clar: Si algú pensa per jo, ¿perquè m'he de buidar el cap fent-ho jo? A vosaltres, ja vos poden fer un bon rèquiem. Estau ben acabats. Potser viviu feliços, però dins la ignorància més radical i més absoluta. Passareu aquesta vida, caminant mig embambats. Heu pres el camí més fàcil, però també el més menyspreable. Ja no sou motor de canvi, com abans. Estancats com estau, no canviareu res mai. Què punyetes voleu fer, aturdets? Moveu-vos!!! Aixecau el cul!!! Una vegada, el famós filòsof Nietzsche digué: "Déu ha mort". Però això no és vera. Aquest homonet, mai havia anat tan errat. Perquè, en aquesta societat, de déus, sempre n'hi ha haguts i sempre n'hi haurà. El déu d'ara són els duros, la punyeta pesseta. I, per a vosaltres, joves, els doblers també són el Déu més gran: el cotxet turbo, com més car millor, i ben lluent, perquè quan passeu tothom vos tengui enveja i la gent vos miri amb la boca mig oberta.

Res, sabeu què vos dic?: que no sou joves. Sou vells. Sou una tercera edat immòbil, que camina, però que ja és morta, ben morta.

Andreu Bauçà.

Joan Barceló

Als mitjans de comunicació internacionals, normalment, l'Àfrica només hi surt quan hi ha catàstrofes, inundacions o esclats de pólvora. El que passa és que aquestes catàstrofes són contínues, i només les sabem de tant en tant: saber-les massa, saber-les cada dia, seria molt cansat. Per ventura ens hem cansat de Somàlia, com fa uns anys d'Etiòpia, i fins i tot no hem arribat a molestar-nos massa pel Sudan. Els infants famèlics, els vells moribunds, tot això que ens commou un dia per l'acció de les càmeres, s'oblida i passa. Fa poc eren les notícies de l'horrible guerra d'Angola o les darreres imatges dels morts del Burundi.

En canvi, pens jo, que a les notícies més alegres no se'ls dona la importància que mereixen. Per això, des d'aquest mitjà de comunicació que és la nostra revista, encara que només sigui d'àmbit local, vull resaltar una notícia que ha centrat l'interès mundial de nou a Sud-Àfrica: la concessió del Premi Nobel de la Pau a Nelson Mandela i a Frederik de Klerk.

Aquesta vegada sí. Els premis Nobel de la Pau tenien, o tenen, la rara fortuna de ser polèmics. Però poca gent discutirà la justícia i l'oportunitat d'un Premi Nobel de la Pau atorgat ex-aequo a Nelson Mandela i a Frederik W. De Klerk.

Des del 1989, any en el qual De Klerk va arribar al poder, tots dos homes s'han consagrat, amb gran saviesa i prudència, a desmontar un dels més horripilants sistemes polítics inventats per la humanitat: l'apartheid. La feina no era, ni molt menys, senzilla. Quan a la tardor del 1989 De Klerk guanyava les eleccions, Nelson Mandela continuava a la presó, convertit en un dels símbols mundialment reconeguts de la llibertat.

De Klerk va fer una campanya en la

Mandela - De Klerk: un Nobel molt encertat

qual només una frase -"vull una sud-Àfrica per a tots els sud-africans"- deixava entreveure la possibilitat de canvis. La mateixa nit de les eleccions la policia matava uns quants ciutadans negres i el bisbe Desmond Tutu iniciava l'enèsima protesta contra el règim. Només uns mesos després Mandela sortia caminant de la presó que l'havia aïllat del món durant dècades i De Klerk començava a explicar als seus, als blancs, que l'apartheid no podia continuar, que Sud-Àfrica perdia molt amb ell i que el futur de tots, de la minoria blanca i de la majoria negra, passava i passa per la democratització de la societat i, per tant, per un probable govern multiracial.

No hi ha dubtes que si les circumstàncies internacionals no haguessin estat favorables, com ara el final de comunisme a certs indrets, probablement encara estaríem empastifats en una batalla de bàndols: l'ANC (Congrés Nacional Africà) amb l'URSS (ara ja extingida) i el Partit Nacional (el partit que va idear i desplegar l'apartheid) amb el que ells en deien "món lliure", malgrat que Sud-Àfrica de lliure no en tenia res.

Però, per damunt de tot això, si no hagueren coincidit Mandela i De Klerk, en el temps i en l'espai, segurament tampoc no hauríem pogut assistir a aquest miracle polític en què està esdevenint la transició a Sud-Àfrica. Ara, quan arriba aquest premi, ja s'han establert els mecanismes que donen accés al poder a totes les races (pareix que hi haurà pròxima convocatòria d'eleccions a l'abril on podran votar totes les ètnies racials) i el mateix Mandela ha demanat a la comunitat internacional el final de les sancions. Ja es troben, per tant, més enllà de la meitat del camí, d'un camí que han traçat els dos protagonistes màxims del canvi.

De Mandela cal estacar un fet: la seva gran generositat. Nelson Mandela ha passat més de mitja vida a unes terribles condicions de presó. Podia haver sortit d'ella amb ànim de revenja, amb ànim de destruir el règim injust que s'ha emportat tants i tants anys de la seva llibertat. En canvi ha sortit de la presó amb la mà estesa. Sense renun-

ciar ni un sol moment a la seua, més que provada, dignitat però també sense dificultar ni una sola vegada el diàleg. Ni tan sols quan es produeixen provocacions tan flagrants com l'assassinat de Chris Hanni i la paròdia de judici contra els seus assassins. Mandela havia demostrat de sobres la seua talla humana resistint el captiveri. Ara, a més, ha demostrat una talla d'estadística molt poc habitual.

Per la seva banda De Klerk ha hagut de fer un llarg camí. Quan va heretar el Partit Nacional ningú en les seues files no advocava per la Sud-Àfrica que ara neix. Ni tan sols el Partit Democràtic, situat a la seua esquerra, s'atrevia a suggerir un canvi tan clar. I a la seua dreta el Partit Conservador i els boers (l'extrema dreta) estaven atents a qualsevol rellicada. Però, més que això, hi havia la realitat d'una societat blanca que odiava a mort a Mandela i l'ANC, després de dècades d'adoctrinament fanàtic de la premsa contra el "terrorisme". De Klerk ha hagut de lluitar amb tot això i imposar la possibilitat real d'un acord fructífer per a tots. No ha estat, ni de bon tros, una feina fàcil.

La darrera notícia que ens arriba, ja entrat l'any nou, és que Sud-Àfrica té una nova Constitució, negociada pel Govern, el consell Nacional Africà, té una nova Constitució, negociada pel Govern, el Consell Nacional Africà, l'aliança per la Llibertat (conservadors de raça blanca i l'Inkhata, del cap zulu Buthelezzi) i els principals partits de raça blanca. L'únic partit que s'ha negat a acatar-la i signar-la ha estat el Front del Poble Afrikaner, representant de les tendències extremistes blanques. El Front ha vist com els partits tornaven enrera un cord a què havien arribat amb l'ANC per a establir una regió autònoma afrikaner, el Volkstaat.

Però encara queden bastantes qüestions a resoldre i per això cal parlar i parlar, formar tota la població, i sobretot els extremistes afrikaners, en els ideals no-racials que sempre ha defensat l'ANC i que ara han començat a penetrar en sectors del Partit Nacional. Ara comença la veritable tasca de construir una nova Sud-Àfrica.

AUTOVENTA MANACOR

Concesionario Oficial

- **COCHES NUEVOS**
- **VEHICULOS INDUSTRIALES**
- **COCHES DE OCASION**
- **RECAMBIOS ORIGINALES**
- **TALLER MECANICO**
- **PLANCHA Y PINTURA**

Polígono Industrial - Manacor

C/. Fusters, 43

Tels. 84 34 00 - 84 37 61

Fax 55 30 14

Dibuixos de Josep Mª Llompart. (2^{on} Nivell Cide).

Hem acabat i contam

El pou de Son Pere Jaume ja està acabat

Qui ho havia de dir, un altre any ens ha passat pel damunt. Molts han estat els canvis que la nostra vila ha sofert durant els darrers dotze mesos però la nostra gent continua amb el mateix esperit de sempre: val més riure que fer riure.

Basta amb mirar la nit de Reis d'enguany, tot han estat flors i violes. Va fer falta fer un gran ridícul, el de l'any passat, perquè aquest any les coses rodassin d'altra manera. "Primer que facin els altres, llavors ja veurem", i així anam, esperant que els de sempre facin la tasca per així poder riure a l'hora de les valoracions, valoracions que només es queden en xafarderies, perquè cap d'ells, dels xafarders i xafarderes, no saben el que costa fer riure als coatanis de la nostra petita vila.

El mateix passà quan al mes de gener passat, al noticiari d'ES MOLÍ NOU, sortí el projecte que pretenia el col·lectiu PARET SECA envers el Pou de Son Pere Jaume. Ja hi tornaven esser, els mateixos de sempre, diguent que "això de PARET SECA només serà flor de dos dies, feran un poc net i per avall". El pou, com veis a la fotografia, ha estat acabat, i la flor no ha tornat mustia de tot l'any.

El mes de febrer esclatà la notícia que ens ha acompanyat durant tot l'any: SON NUVIET, EL FEMER DE MALLORCA. El poble es rebel·là de

totes totes contra el projecte. Avui però ja no podem dir el mateix, el poble, i els pobles, han aflluixat la seva lluita i de ben segur que si ens quedam de mans plegades ben aviat Son Nuviet serà l'escusat de Mallorca.

Els mesos de març, abril i maig, la tònica local fou la de sempre i només la mort de l'escriptor Josep Nico-

lau, la tornada dels 80 milions als contribuents especials i una possible desaparició de la Banda de Música local donaren per parlar a la nostra gent.

Ja a les acaballes del mes de maig i principi de juny tres fets foren objecte de notícia, i xafarderia, a la nostra publicació. Tomeu Oliver sofria un atemptat contra un cotxe de la seva propietat, fet que avui encara continua sense poder-se aclarir i que provocà la dimissió immediata del fins llavors regidor d'urbanisme i obres de La Sala. A les eleccions generals, el contrari de les locals, el PP guanyà ampliament a Vilafranca i els socialistes guanyaren, per quarta vegada consecutiva, a nivell d'Estat. El mateix temps la depuradora veia començades les obres i ara, tot just començat el nou any ja arriben a la seva fi.

Els mesos de juliol, agost i setembre donaren poc per parlar i només les reformes a l'escola, la remodelació de l'equip de govern i les espera-

des vacances d'estiu serviren per moure un poc les llengües dels nostres lectors. Tot i la monotonia no va faltar una llengua escalfadora de boques de carrer: Rosa Juan era notícia.

El darrer trimestre de l'any acomiadà Antonio Ugena de la nostra vila i en el seu consultori hi passaria Julià Serra com a nou metge titular. El mateix mes es discutia la viabilitat del projecte de millora de carrers de Son Pastor i un mes més tard es donava la notícia que el Pla Urbanístic de Vilafranca ja es podia aplicar després de set anys d'espera. La Residència era multada amb 10 milions de pessetes per haver construït l'edifici sense projecte ni llicència municipal.

El mes de desembre tengué nom propi: JOSEP MARIA LLOMPART. El poble de Vilafranca dedicà bona part de les festes de Santa Bàrbara a la seva persona i inaugurà el nou parc que du el seu nom. El cap de pocs dies però, la placa que donava nom el parc fou foradada. La darrera i trista notícia de l'any fou la desaparició definitiva de la Banda de Música. ¿Haurem d'esperar a l'any vinent per poder sentir una altra vegada les cornetes i els tambors? ¿Haurem d'esperar a veure el que fan els altres? En haver acabat contarem. Molts d'anys!!!

ES MOLÍ NOU

La placa de Llompart fou rompuda dies després de la inauguració

La crisi arriba també al primer equip del Vilafranca

No acabarem gaire bé l'any passat i l'hem començat tant o més malament. El darrer partit de l'any el Vilafranca rebia als veïnats del Barracar que en principi i damunt el paper era un rival molt fàcil. El Vilafranca no va jugar gens bé però cal dir que el Barracar li va sortir tot així com volia ja que es va defensar amb ordre i amb molta sort i a més a més en l'única ocasió de gol que va crear va materialitzar el seu gol i se'n va dur els dos punts a totes llums immerescuts.

Continuant amb el mateix joc i havent passat les festes per damunt el Vilafranca es va desplaçar a Santa Eugènia per fer la visita a aquest camp. Tot i jugar contra el pitjor equip que ens trobat fins ara ja que no es pot qualificar com un equip, sino com una banda. El Vilafranca no va demostrar res: ni en joc ni en ganes de guanyar. Els que creien que tot estava fet poden tornar enrera. Hi ha un bon equip, però cal encara fer molta feina per quedar ben classificats.

RESULTATS FUTBOL BASE

JUVENILS

Consell, 5 - Vilafranca, 1

CADETS

Vilafranca, 0 - Felanitx, 2

INFANTILS

Vilafranca, 6 - Son Sardina, 2

BENJAMINS

Barracar, 0 - Vilafranca, 10

FUTBOL 7

Olimpic, 1 - Vilafranca, 3

Manacor, 6 - Vilafranca, 2

FUTBOLET

Sant Joan, 11 - Vilafranca B, 2

Sineu, 1 - Vilafranca A, 2

Vilafranca B, 1 - Sineu, 12

Vilafranca A, 8 - Sant Jordi, 1

Per amor a l'esport

Primer de tot vull dir que amb aquesta carta vull fer una cridada a tots els meus companys d'equip. Vull fer referència a la manca de compliment que fa que les coses no vagin bé. Estic parlant de l'equip juvenil del CD Vilafranca.

Aquesta manca de compliment es pot veure en el camp de futbol, quan veim que l'equip està format per desset jugadors i tan sols n'hi ha deu o onze. Els partits es poden perdre quan l'equip contrari és superior, però en aquest cas es perden per altres motius com l'escassa assistència als entrenaments que fa que la majoria dels jugadors no estiguin preparats físicament ni tàcticament, perquè quan un equip no entrena no s'entén i juga malament. Com que estam parlant de juvenils i jugam els partits en diumenge dematí, un altre motiu pel qual perdem seria que encara que poguéssim estar preparats, si els dissabte vespre sortim de "marxa" i arriba, a les sis o les set, és lògic que no estiguem en condicions per jugar perquè no hem dormit, estam cansats i si hem begut molt tenim ressaca. Aquest poc interès que posam els jugadors fa que l'entrenador també se cansi i potser a causa dels resultats l'afició també "passi" de venir al camp.

Personalment, tenc moltes ganes de jugar i quan veig cada dimarts, dijous i divendres que som quatre o cinc, o vuit com a molt, em desanim. Referent al tema dels dissabtes, he de dir que tot i no sortir fins a les quatre o les cinc, me podria cuidar una mica més.

Això són coses de l'edat. Es diu que estam en l'edat més boja, perquè quan un té setze o desset anys té més ganes d'anar de "marxa" que d'anar a dormir prest perquè demà hi ha un partit.

L'única cosa que deman, és que els meus companys i jo mateix intentem complir, perquè vàrem donar paraula que jugaríem, i formar part d'un equip no és només posar-se la camiseta el diumenge sinó també anar als entrenaments i sobretot posar-hi interès que és la cosa que emés es valora, perquè quan un fa tot allò que pot i perd, què hi farem, paciència.

Esper que aquesta carta hagi servit per qualque cosa i ens doni motivació. Tranquils, que hi ha molts dissabtes al llarg de l'any, i no fa res si una quinzena de dissabtes sortim fins a les dotze o la una. Ja beurem i ballarem per les festes, que si enguany no ens ha agradat, l'any que ve ja no jugarem.

"Jordi de Sa Plaça"
Jordi Rosselló Ruiz

CLASSIFICACIONS

Juvenils

Santi
Julià
Morlà

2 gols
2 gols
2 gols

Benjamins

Sitges
Mas
Ferran

14 gols
7 gols
3 gols

Futbolet B

Llorenç Llull 8 gols

1ª REGIONAL

Cadets

Arnau
Pep Rebassa
Ugena

4 gols
3 gols
1 gols

Futbol 7

Emilià Nicolau 10 gols
Andreu Galmés 7 gols
Noel 2 gols

Romero 6 gols
Sunyer 6 gols
Garau 5 gols

AURO SERVEI
CA'N JOAN

REGULARITAT

Munar 99 punts
Monserrat 95 punts
Pascual 94 punts

Infantils

Pere Nicolau 20 gols
Jaume Vidal 14 gols
Tià Sastre 10 gols

Futbolet A

Noel 27 gols
Damià 8 gols
Mateu 2 gols

BAR
ANIT

Curs de preparació per a l'exàmen d'ensenyances no escolaritzades de Formació Professional agropecuària de primer grau 1994

- L'entrada en vigor el 1992 de l'acord de lliure circulació de treballadors dins dels països de la Unió Europea, fa necessari intensificar esforços dirigits a dotar els homes i dones del nostre país d'una titulació professional que els equipari als altres ciutadans europeus.

- Per altra banda, quan els agricultors demanen alguna subvenció econòmica del Fons Europeus, es troben que una de les exigències que se li demanen, és el títol de FORMACIÓ PROFESSIONAL AGRÀRIA de primer grau, i la major part de les persones que treballen al camp a Mallorca no han cursat aquests estudis.

LES PROVES D'ENSENYANCES NO ESCOLARITZADES SÓN UN DELS INSTRUMENTS PER ACONSEGUIR AQUESTS OBJECTIUS

- Què són les proves d'ensenyances no escolaritzades?

- És una altra forma d'accedir al Títol de Formació Professional de Primer Grau (TÈCNIC AUXILIAR EN AGRICULTURA).

- Les matèries d'estudi d'aquestes proves queden agrupades en tres àrees de coneixements:

- Formativa comú: bàsicament llenguatge,
- Ciències aplicades: coneixements bàsics de matemàtiques i geometria,
- Coneixements tècnics i pràctics: tecnologia agropecuària i dibuix.

Per acudir a aquestes proves, hom s'ha de preparar, per això la CONSELLERIA D'AGRICULTURA I PESCA organitza i patrocina aquests cursos de preparació. El curs es farà a PETRA.

Durà 150 HORES, DE GENER A MAIG 1994. Amb aquest horari de 7 a 10 nit, dilluns, dimarts, dimecres i dijous.

Podeu informar-vos a PETRA, Lúcia (Mancomunitat Pla de Mca.) 83 00 00

Podeu apuntar-vos DES D'AVUI FINS EL 30 DE GENER 1994.

Hi poden participar TOTES LES PERSONES, MAJORS DE 18 ANYS, QUE TREBALLEN EL CAMP, I VIUEN MAJORITÀRIAMENT DE L'AGRICULTURA.

Vos convé fer el curs? SÍ, SÍ SOU MAJORS DE 18 ANYS I AMB GANES D'APRENDRE, TOT I QUE VOS COSTI ESFORÇ I SACRIFICIS.

Per a més informació: GRUP 12 PLUS: Guillem Galmés 2, baixos. PALMA. Tel: 20 89 17.

Recollida de paper

Volem recordar que la recollida de paper serà cada primer dissabte de cada mes. Els membres encarregats de recollir-lo ho faran durant el matí.

Quinta del 72

No deixa de ser curiosa la fotografia que ens ha arribat aquest nou any. Entre ells hi podem veure ben plantat en Tià Julià, devora ell hi ha en Joan de s'Esquix i en Bernat de s'Hort que es miren la feta, n'Esteve Molondro que ja es menjava les ungles i en Joan Manzano que volia prendre un pneumàtic a les monges. Antoni "Mec" ningú sap a on mira, en Pep Planisi està amb el cap baix. Na Rossi fa de xinesa i na Marta se'n riu d'Antoni Mascaró perquè no vol sortir a la curiosa fotografia

Ditades de mel

- Als pares i mares voluntaris que durant aquestes festes han netejat l'escola desinteressadament.

- Als voluntaris dels Reis, gràcies a ells els nins i nines de la vila pogueren tenir una festa tal com toca.

- A Maria Morlà, Bel Miralles i Apol·lònia Sastre pels seus diferents cants a la Nit de Nadal.

- Als quatre bars que s'agruparen per fer una festa de cap d'any tal com toca.

Tall de guillotina

- A la revista Es Molí Nou per la seva errada en la fotografia de les festes de Santa Bàrbara. L'agrupació qu balla dins l'església fou Vilafranca Balla i Bota.

- Al primer equip de futbol, les festes no perdonen i el mal joc continua.

- Al culpable o culpables que produïren que en el primer dia lectiu de l'any els al·lots haguessin de tornar cap a casa seva.

NAIXEMENTS

- Joan Jaume Sansó i Oliver, fill de Jaume i Margalida, nasqué dia 30-12-93

- Antoni Gual i Barceló, fill de Jordi i Francesca, nasqué dia 3-12-93

DEFUNCIONS

- Sebastià Català Garí morí dia 20-12-93 als 91 anys
- Maria Morlà Portell morí dia 11-01-93 als 87 anys